

# Стенографски дневник

НА

## 23. заседание

Събота, 11 декември 1943 г.

Открито в 10 ч. 25 м.

Председателствувал подпредседателят д-р Петър Кюсеианов.

Секретари: Светослав Славов и Александър Загоров.

### СЪДЪРЖАНИЕ

| Съобщения:                                                                                                                                            | Стр. | Законопроекти:                                                                                                                                                      | Стр. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Отпуски . . . . .                                                                                                                                     | 289  | 1. За допълнение на чл. 14 от закона за водните синдика-<br>ти. (Първо четене) . . . . .                                                                            | 290  |
| Дневен ред:                                                                                                                                           |      | 2. За разпространение на бързорастящите горско-дърве-<br>сни видове. (Второ четене) . . . . .                                                                       | 291  |
| Проекторешение за одобрение подписаните на 28 август<br>1943 г. в Загреб стопански споразумения между Бълга-<br>рия и Хърватско. (Приемане) . . . . . | 289  | 3. За изменение и допълнение на закона за облекчение<br>материалното положение на държавните, общинските и<br>други служители в царството. (Второ четене) . . . . . | 293  |
|                                                                                                                                                       |      | Дневен ред за следващото заседание . . . . .                                                                                                                        | 294  |

Председателствуваш д-р Петър Кюсеианов: (Звъни) Пристъпват необходимият брой народни представители. Обявявам днешното заседание за открито.

(Отсъствуват: Ангел Държански, Андро Лулчев, Атанас Ганчев Попов, Бело Келешев, д-р Васил Георгиев Петров, Васил Христов Велчев, Васил Цвятков Василев, Гаврил Ленков, д-р Георги Рафаилов, Георги п. Стефанов, Георги Тодоров Кръстев, Гето Кръстев, Данаил Жечев, Деню Георгиев, Димитър Атанасов Арнаудов, Димитър Сараджов, Димитър Кирев, Димитър Маринов Андреев, Еню Клянтев, Жико Струнджев, Иван Василев Петров, Кирил Георгиев Минков, Лазар Попов, Марин Тютюнджиев, Милети Начев Петров, Найдено Райнов, Неделчо Кулюмджиев, Никола Генков Костадинов, Никола Иванов Градев, д-р Никола Дуров, Никола Логофетов, Петко Кършев, Петко Стайнов, Петър Дограмджиев, Руси Иванов Маринов, Стефан Багрилов, Стефан Керкелезов, Стоян Димов, Таско Стоилков, Филип Махмудиев, Христо Статев, Христо Таукчиев и Цвятко Петков.)

Преди да пристъпим към дневния ред, ще направя следното съобщение. Председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Андро Лулчев — 1 ден, Васил Велчев — 1 ден, Гаврил Ленков — 1 ден, д-р Георги Рафаилов — 1 ден, Георги Стефанов — 1 ден, Димитър Арнаудов — 1 ден, Еню Клянтев — 1 ден, Марин Тютюнджиев — 1 ден, Никола Градев — 1 ден, д-р Николай П. Николаев — 1 ден, Никола Логофетов — 1 ден, Петко Кършев — 1 ден и Христо Таукчиев — 1 ден.

Пристъпваме към точка първа от дневния ред:

Одобрение на проекторешението за одобрение подписаните на 28 август 1943 г. в Загреб стопански споразумения между България и Хърватско.

Които са съгласни да бъде прочетено само проекторешението, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Моля г-н докладчика да прочете проекторешението

Докладчик Стефан Караианов: (Чете)

### „РЕШЕНИЕ

за одобрение подписаните на 28 август 1943 г. в Загреб стопански споразумения между България и Хърватско

Одобряват се подписаните в Загреб на 28 август 1943 г. стопански споразумения между България и Хърватско както следва: протокол, с който се продължава до 31 декември 1943 г. действието на спогодбата за стокообмена и плащанията между България и Независимата Хърватска държава от 25 септември 1941 г.; писма, с които се уреждат някои висящи стопански въпроси между двете договарящи страни, и писма относно правото на хърватските поданици да притежават своите недвижими имоти в новоосвободените български земи до уреждането на въпроса със специална спогодба.

### (МОТИВИ

към законодателното предложение за одобрение подписаните в Загреб на 28 август 1943 г. стопански споразумения между България и Хърватско

Г-да народни представители! Спогодбата за стокообмена и плащанията от 25 септември 1941 г. между България и Независимата Хърватска държава, продължена няколко пъти, изтича на 31 август 1943 г. На 23 август т. г. една българска и една хърватска прави-

телствени делегации започнаха в Загреб нови търговски преговори, които приключиха на 28 с. м. с подписването на един протокол, с който действието на спогодбата от 1941 г. се продължи до 31 декември 1943 г. Едновременно председателите на двете делегации размениха писма, с които уредиха някои висящи между двете страни стопански въпроси. Освен това се поднови и съдържанието на писмата, разменени на 11 декември 1942 г. при водените тогава търговски преговори в София, относно правото на хърватските поданици да притежават своите недвижими имоти в новоосвободените български земи до уреждането на въпроса със специална спогодба.

При последните преговори в Загреб българската делегация намери, че ще бъде по-удобно спогодбата от 1941 г. да бъде продължена само до края на текущата година, за да могат българските градинари, които през февруари 1944 г. ще почнат отново да заминават за хърватските земи, да знаят дотогава с какви възможности ще разполагат за превеждането на своите спестявания. Така наречената в спогодбата от 1941 г. „Градинарска сметка“ стои отдавна вече без движение и двете приятелски страни полагат искрени усилия, за да се намери някакво разрешение и да се улесни издръжката на семействата на българските градинари, които работят в Хърватско.

Като представям съдържанието на гореспоменатите стопански споразумения между България и Хърватско, моля ви, г-да народни представители, да приемете тук приложеното решение за одобрението им.

Гр. София, 6 декември 1943 г.

Министър на външните работи и на изповеданията:

Димитър Шишманов

### ПРОТОКОЛ

към Спогодбата за стокообмена и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска държава, подписана в Загреб на 25 септември 1941 г.

#### I

Българската правителствена делегация и Хърватската правителствена делегация се съгласиха да продължат действието на Спогодбата за стокообмена и плащанията между Царство България и Независимата Хърватска държава, подписана в Загреб на 25 септември 1941 г., с още четири месеца, считано от 1 септември 1943 г.

#### II

От хърватска страна се предлага, българските меродавни власти да разрешат износа за Хърватско, по компенсационен път, на следните стоки: вълна, фасул, ориз, каменни въглища, разни градинарски семена, суров опиум, червен пипер, както и други стоки, за които Хърватската държава би изказала пожелания през течение на договорното време.

От българска страна се предлага, хърватските меродавни власти да разрешат износа за България по компенсационен път, на следните стоки: Солвееви продукти (калцинирана сода, сода каустик, сода бикарбонат), гипс, коне, карбид, инсулин, хлорни деривати, солна киселина, разплоден добитък, цимент, дървен материал, както и други стоки, за които България би показала интерес в течение на договорното време.

Двете страни се споразумяват в горните рамки да подлагат на благосклонно разглеждане отделните компенсации и да полагат усилия за улесняване размяната на стоки между двете Договарящи държави.

### III

Съставен в Загреб, на български и на хърватски езици, на 28 август 1943 г.

**ЗА БЪЛГАРИЯ**

Кирил Добрев

**ЗА ХЪРВАТСКО**

Инж. Владимир Врабчевич

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКАТА  
ПРАВИТЕЛСТВЕНА ДЕЛЕГАЦИЯ**

Загреб, 28 август 1943 г.

Господин Председателю,

Имам честта да Ви потвърдя, че получих днес от Вас писмо с дата 28 август 1943 г. със следното съдържание:

„Чест имам да Ви съобщя, че Правителството на Независимата Хърватска държава е съгласно, щото:

1) да се изнесат за България хърватски стоки за покриване разходите по участието на Независимата Хърватска държава на международния панаир в Пловдив през 1943 г. в размер около 2 милиона куни;

2) Меродавните хърватски власти да разрешат износа за България на продадените от заводите „Солвей“ в Лекавец на Българската черноморска маслодайна и сапунена фабрика, а. д. в Бургас, по оригинална фактура от 11 септември 1941 г. и изплатени 163.246 кгр. бруто (нето 159.580 кгр.) сода каустик;

3) За времето от 1 септември 1943 г. до 31 декември 1943 г. всяка сума, която Хърватската легация в София ще тегли от Българската народна банка, ще се покрива предварително с износ на хърватски стоки за България или със свободни девизи“.

Като Ви съобщавам, че съм съгласен със съдържанието на споменатото по-горе Ваше писмо, моля Ви да приемете, Господин Председателю, изказа на отличната ми към Вас почит.

Кирил Добрев

До Господин

Инж. Владимир Врабчевич,  
Председател на Хърватската  
правителствена делегация.

Тук.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРСКАТА  
ПРАВИТЕЛСТВЕНА ДЕЛЕГАЦИЯ**

Загреб, 28 август 1943 г.

Господин Председателю,

По повод повдигнатия през време на съвместните заседания на двете правителствени делегации въпрос за правото на хърватските поданици и хърватските юридически лица в освободените през 1941 г. земи да притежават недвижими имоти и да упражняват други имуществени права, чест ми е да Ви уведомя, че до постигането на специална спогодба по въпроса, на казаните хърватски поданици и юридически лица, които не са били оземлени от бившата Югославска държава, не ще се правят пречки в това отношение от страна на Българското правителство.

Моля, приемете, Господин Председателю, изказа на отличната ми към Вас почит.

Кирил Добрев

До Господин

Инж. Владимир Врабчевич,  
Председател на Хърватската  
правителствена делегация

Тук)

Председателствуващ д-р Петър Кюсеианов: Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат проекторешението за одобрение подписаните на 28 август 1943 г. в Загреб стопански споразумения между България и Хърватско, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Първо четене на законопроекта за допълнение на чл. 14 от закона за водните синдикати.

Които са съгласни да бъдат прочетени само мотивите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-н докладчика да прочете мотивите.

Докладчик Стефан Караиванов: (Чете)

### „МОТИВИ

към законопроекта за допълнение чл. 14 от закона за водните синдикати

Г-да народни представители! Водните синдикати са публично-правни организации, които се намират под всестранната и пълна контрола на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Бюджетите и строителните програми на тези много важни институти, чрез които държавата провежда голяма част от своята водостопанска политика, се одобряват от министъра на земеделието и държавните имоти въз основа на решение на Върховния съвет по водите, така както бюджетите на общините се одобряват от министъра на вътрешните работи и народното здраве.

Държавата участва във водните синдикати с големи средства, отпуснати им от държавния бюджет и от бюджета на фонда „За подобрение и увеличение на работната земя“, съгласно закона за напояване и отводняване на земите, за да се постигне по-бързо и пълно използване на всички води в страната за напояване и отводняване на земите като средство за увеличение производството и дохода от земята.

Затова водните синдикати са органи на държавата при изпълнение общата държавна програма по водите и застрояване водното богатство в страната.

На основание чл. 46 от закона за длъжностите, цензовете, заплатите и възнагражденията на държавните служители, начина от 1 януари 1943 г., заплатите, представителните и други лични парични възнаграждения на служителите при водните синдикати се приспособяват към заплатите, за съответните длъжности по таблиците към същия закон.

Дори с последните изменения на чл. 56 от наредбата-закон за Българската земеделска и кооперативна банка („Държавен вестник“, бр. 146, от 7 юни 1942 г., и бр. 61 от 19 март 1943 г.), служителите при кооперативните сдружения се ползват от закона за пенсията за изслужено време и се причислиха към държавния пенсионен фонд.

Толкова повече се налага служителите при водните синдикати да бъдат пенсионирани и причислени към държавния пенсионен фонд — по закона за пенсията за изслужено време.

С новия закон се поставят в хармония разпоредбите на отделните закони в страната, ще се даде възможност на водните синдикати да се снабдят с добре подготвен за нуждите им технически и административен персонал, чрез което ще се засили още повече компетентното, рационално и народополезно използване водите в България.

Като имате пред вид изложените съображения, чест имам да Ви помоля, г-да народни представители да приемете за разглеждане и гласуване предложения законопроект за допълнение чл. 14 от закона за водните синдикати.

Гр. София, декември 1943 г.

Министър на земеделието и държавните имоти: Д-р Ив. Бешков“

### (ЗАКОНОПРОЕКТ

за допълнение чл. 14 от закона за водните синдикати

Член единствен. В чл. 14 се прибавят следните новия алинеи:

„Всички служители при водните синдикати се назначават и уволняват с одобрение от контролната власт. Те трябва да отговарят на условията, изисквани за държавните служители, и имат всички права и задължения на последните.“

Изслуженото време с заплата на служителите при водните синдикати и съюзи на водните синдикати дава право на пенсия по закона за пенсията за изслужено време. Удържките и изчисленията на пенсията за служителите при водните синдикати и съюзи на водни синдикати се правят върху получаваната заплата, като заплатите за служба до 1 април 1927 г. се вземат по размерите, които са плащани на 1 април 1927 г. за същите служби или приважените към тях. Със същите права се ползват и постоянните работници.

Служителите при водните синдикати и съюзи на водни синдикати, уволнени от служба преди влизане в сила на настоящия закон, се пенсионират по закона за пенсията от 1932 г. и измененията му, доколкото постановленията не са допълнени или изменени с този закон.

При Дирекцията на водите се образува фонд, от който се внасят в фонда за пенсията за изслужено време следующите се пенсионни удържки и субсидии, изчислени с 8% годишна сложна лихва, по чл. 38 от закона за пенсията за изслужено време, пресметнати върху действително получаваната заплата за службата на служителите при водните синдикати и съюзи на водни синдикати до влизане в сила на настоящия закон.

Фондът се събира от:

1) всичките вноски за рисковете инвалидност, старост и смърт на сегашни и бивши служители при водните синдикати и съюзи на водни синдикати в фонда „Обществени осигуровки“, от учредяването на фонда до 1 юни 1941 г., които съгласно чл. 97 от закона за осигуряване на умствени работници са били или е трябвало да бъдат прехвърлени с 5% сложна лихва в пенсионната каса на умствените работници до 24 май 1942 г.

2) всички вноски на сегашни и бивши служители при водни синдикати и съюзи на водни синдикати в пенсионната каса за осигуряване на умствените работници и в спомогателните каси по чл. 102 от закона за осигуряване умствените работници от 1 юни 1941 г. до влизане в сила на настоящия закон. Участниците в спомогателните каси които са ликвидирани до влизане в сила на този закон, са длъжни да върнат в фонда, образуван по този член, горните суми. Ако не направят това в тримесечен срок от влизане закона в сила, те се лишават от правото да бъдат плащани от фонда, образуван с настоящия закон, следующите им се вноски за минало време и от правото за внасяне миналите удържки с разсрочки по чл. 39 от закона за пенсията за изслужено време;

3) 3% върху сумите за заплати от водните синдикати и съюзи на такива до края на всяка отчетна година;

4) 20% от следуюните се пенсионни удържки и субсидии по чл. 38 от закона за пенсиите за изслужено време за службата за минало време на служителите при водните синдикати и съюзи на водни синдикати, които ще се внасят от съответните такива, при които тези служители имат изслужено време до влизане в сила на настоящия закон;

5) всички постъпления от фондови марки за пенсиониране служителите при водните синдикати, с които задължително се обеля всяко искане, отправено до воден синдикат или съюз на водни синдикати, за ползуване от синдикално мероприятие — за напояване, отводняване, корекция, силодобиване, електрическо осветление и др. На каква стойност фондови марки се обеля всяко искане в различните случаи определя ежегодно Върховният съвет по водите с решение, одобрено от министъра на земеделието и държавните имоти;

6) субсидии и дарения.

Изслужено време на пенсионери, които са били на служба във водни синдикати и съюзи на водни синдикати до влизане в сила на настоящия закон, се зачита за пенсия, ако заинтересуваните внесат следуюните се пенсионни удържки за това време, изчислени върху получаваната заплата. В тези случаи не се прилагат членове 58, 59 и 60 от закона за пенсиите за изслужено време.

Заварените до влизане в сила на този закон пенсионери на служба при водните синдикати и съюзи на водни синдикати запазват местата си, ако по преценка на Дирекцията на водите трябва да останат в интерес на водния синдикат, докато бъдат заместени с непенсионери. Нови назначения на такива лица стават по изключение, по преценка на Дирекцията на водите — когато не могат да се намерят подходящи лица непенсионери. На едините и другите обаче се правят пенсионни удържки 12% върху получаваната заплата, без изслуженото време да им се зачита за пенсия.

Дадените проценти и други увеличения и възнаграждения поради посъпването върху заплатите на служителите при водните синдикати и съюзи на такива, в размери еднакви с тези на държавните служители, се освобождават от всички видове пенсионни и други удържки и данъци и не се вземат под внимание при изчисление размера на пенсията, нито при правата, свързани с размера на основните заплати и повишенията.

Служителите при водните синдикати и съюзи на водни синдикати по желание могат да участвуват в фонда „Обществени осигуровки“ за осигуровките майчинство и болест.

Забележка. Лице, при пенсиониране на което се зачита изслужено време преди влизане в сила на този закон, получава пенсионна книжка, след като бъдат внесени в пенсионния фонд следуюните се пенсионни удържки за това време.

Изключват се от участие по този закон и образувания по него фонд настоящите и бивши служители при водния синдикат „Електрическа централа „Въча“. Изслуженото време на служителите при „Въча“ ще се уреди в специален закон.

След като се изплатят всички удържки за минало време на служителите при водните синдикати и съюзи на такива до влизане в сила на настоящия закон, вноските по горния фонд престават.)

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Ще пристъпим към гласуване. Които г-да народни представители приемат на първо четене законопроекта за допълнение на чл. 14 от закона за водните синдикати, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Премаваме към точка трета от дневния ред:

**Второ четене на законопроекта за разпространение на бързорастящите горско-дървесни видове.**

Моля г-н докладчика да докладва законопроекта.

**Докладчик Димитър Марчев:** Г-да народни представители! Ще прочета законопроекта тъй, както е приет от комисията. (Чете)

### „ЗАКОНОПРОЕКТ

за разпространение на бързорастящите горско-дървесни видове

Чл. 1. Този закон има за цел да ускори и увеличи дървесното производство, като насърчи разпространението на бързорастящите горско-дървесни видове: тополи, акации, елша и др. в земи въвн от предмета на горското стопанство.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат заглавието на законопроекта и чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 2. Министърът на земеделието и държавните имоти определя бързорастящите горско-дървесни видове, предмет на закона, с заповед, която се обнародва в „Държавен вестник“.

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 3. Приложенията на закона за бързорастящите горско-дървесни видове се възлага на органите на горската администрация, които се грижат за създаването, опазването и правилното стопанисване на посаденията от бързорастящи горско-дървесни видове.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 4. Кои непроизводителни и слабопроизводителни земи — обществени и частни — извън предмета на горското стопанство, като подходящи за целта, трябва да бъдат залесени с бързорастящи горско-дървесни видове, определя комисия в състав: ръководителят на секцията за укрепяване на пороищата и залесяването или лесничият, околийският или участъков агроном, представител на съответната контролна власт по водите и общинският кмет.

Списъкът на земите за залесяване, определени от комисията по чл. 4, се разгласява чрез съответните общински управления и заедно опостъпките в двуседмичен срок от засегнатите собственици писмено възражения се представя за одобрение от министъра на земеделието и държавните имоти или от упълномощено от него лице. Одобрението е окончателно и не подлежи на никакво обжалване.

За земите, собственост на Главната дирекция на железниците и пристанищата, определянето на местата и дървесните видове, с които ще се залесяват тия места, ще се извърши от комисия, излъчена от органите на българските държавни железници, която ще представя съответно изработените планове за залесяване на Министерството на земеделието и държавните имоти за проверка.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 5. Определените по чл. 4 обществени и частни земи се залесяват от техните собственици в срокове, по начин и с дървесни видове, определени в изработените от органите на горската администрация нарочни планове, извлечения от които се изпращат своевременно на съответните собственици за изпълнение. В обектите на мероприятията по водите залесяванията се извършват по планове, изготвени от службите по водите, одобрени от Дирекцията на горите и лова.

Създадените насаждения се стопанисват по реда и начина, определени в закона за горите.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 6. Държавните, общински и други обществени земи, които подлежат на залесяване с бързорастящи горско-дървесни видове съгласно чл. 4 от този закон, могат да се раздават на общини, училища, водни синдикати, кооперативни сдружения и други обществени организации и институти, а когато няма желаещи такива — и на частни лица от български народностен произход, предимно безимотни, маломотни или лица с лесовъдска подготовка — за извършване на предвидените залесявания срещу правото на използване на създадените насаждения чрез еднократното им изсичане найрано 10 и найкъсно 25 години след тяхното залесяване.

Разпределението на обществените земи, определените за залесяване, се извършва от комисията по чл. 4 на този закон.

Залесяванията се извършват съгласно изработените планове, като определените в тях срокове започват да текат от деня на отдаването на установените за целта земи.

Учрежденията, организациите и частните лица, които са поели задължение да залесят обществени земи с бързорастящи горско-дървесни видове, получават право на владение и ползуване само върху ония части от тия земи, които те са залесили.

Ако извършените залесявания са били свързани с предприемане на скъпи подобрителни мероприятия, комисията по чл. 4 може да разреши повторно използване (изсичане) на горските насаждения. Последното трябва да стане найкъсно до 30 години, считано от датата на отдаване на земите за залесяване.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 7. Раздадените по чл. 6 земи, след като са били залесени и използвани от правоимащите, се връщат на техните собственици, които ги стопанисват и занаяпред съгласно изработените планове.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 7, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 8. Земи, които подлежат на залесяване съгласно чл. 4 и принадлежат на частни собственици, които без законна причина не изпълняват задълженията си по чл. 5 от този закон, се залесяват от държавата, съответната община или воден синдикат, като извършените за целта разходи се събират заедно с законните лихви по реда за събиране на преките данъци и се внасят съответно в приход на държавата, общината или водния синдикат.

Частните собственици, неизпълнили задълженията си по чл. 5 от този закон, не се ползват от облагите по чл. 17 от същия закон.“

**Председателстващ д-р Петър Къосеиванов:** Които приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 9. Ако стане възможно или се наложи използването на залесените съгласно този закон земи за други цели, то те могат, по



искане на собствениците им, да бъдат освободени с мотивирано решение на комисията по чл. 4, одобрено от министъра на земеделието и държавните имоти. Решението на министъра по този въпрос е окончателно и не подлежи на никакво обжалване.

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 10. Ако определените за залесяване земи са били преди това отдадени от техните собственици под наем, тогава залесяването им се извършва след изтичане на договорния наеман срок. Договори за наем за срок повече от 1 година трябва да бъдат доказани с нотариално заверени документи.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 11. Всеки собственик на земи, разположени непосредствено край реки, потоци, канали, диги, суходолия и др., се задължава да засади край тях в един или няколко реда бързорастящи горско-дървесни видове. Комисията по чл. 4 определя как да се извършват тия посадки: в какъв срок, с какви дървесни видове, както и броя на редовете, разстоянието помежду им и до брега и разстоянието между фиданките в самите редове.“

Същата комисия определя случаите, при които не следва да се правят такива посадки, с оглед на застъпването земеделски и други култури в районите на водни синдикати и на други мероприятия на разни служби при Министерството на земеделието и държавните имоти.

Постановленията на чл. 8 от този закон се прилагат и за тези посадки.

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 12. Ползуването от тревата в създадените по чл. 6 насаждения се разрешава от ръководителя на секцията за укрепване на пороищата и залесяването или лесничей. Правото за ползуване на тревата принадлежи на онзи, който има право на ползуване от горското насаждение.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 13. С разрешение на ръководителя на секцията за укрепване на пороищата и залесяването или лесничей правоползувателите могат да построяват в дадените им съгласно чл. 6 земи за залесяване, ако се окажат необходими, във връзка с работите по създаването, пазенето и стопанисването на насажденията, леки и временни постройки за подслоняване на хора и добитък и за складове на инвентар.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 14. Необходимите за посадки съгласно този закон фиданки от бързорастящи горско-дървесни видове се отглеждат от секциите за укрепване пороищата и залесяването и лесничествата, които при нужда уреждат за целта нарочни горски разсадници.“

Земите, необходими за уреждане на горски разсадници, се избират от комисията по чл. 4 от този закон. Ако определените така земи са държавни или общински, те се оставят на разположение на съответната секция за укрепване пороищата и залесяването или лесничеството за уреждане на горски разсадници и се използват без наем, докато трае нуждата от тях. Ако земите са частни, те се наемат, при съгласие на техните собственици, за определено време. Съставените в единия и другия случай протоколи от комисията по чл. 4 подлежат на утвърждение от министъра на земеделието и държавните имоти.

В случай че собствениците на частни земи, избрани за горски разсадници, не ги дадат доброволно под наем, тия земи и необходимите евентуално ползувания се отчуждават за обществена полза по спешност съгласно този закон. Обявяването на обществена полза става с указ по доклад на министъра на земеделието и държавните имоти. Самото отчуждаване се извършва с протоколно решение на комисията по чл. 4 на този закон, потвърдено с представител на дажната власт, която, редом с постановяването на отчуждението, оценява имотите и правоползуванията, подлежащи на отчуждаване.

Отчуждените имоти и правоползувания се заплащат с бюджетни средства на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Протоколът на комисията влиза в сила след одобрение от министъра на земеделието и държавните имоти и може да бъде обжалван само по отношение на оценката пред гражданските съдилища на общо основание.

Имотите се завладяват веднага след като в Българската земеделска и кооперативна банка се депозира сумата за тяхното отчуждаване съгласно оценката на комисията, макар тази оценка да е обжалвана.

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 14, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 15. При недостиг на фиданки от бързорастящи горско-дървесни видове в разсадниците на Министерството на земеделието и държавните имоти за безплатно раздаване, съгласно чл. 17 на този закон, министерството, респективно дирекциите на горите и лова, на земята и на водите закупуват такива фиданки от други обществени и частни разсадници.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 15, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 16. Всички земи, върху които са създадени горски насаждения, съгласно членове 5, 6 и 8 от този закон, както разрешените за ползуване от тях, се освобождават от всякакви държавни, общински и други данъци и бери, докато са заети с такива насаждения.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 17. Частни лица, общини, водни синдикати, кооперативни сдружения и други обществени организации и институти, които предприемат засаждания на бързорастящи горско-дървесни видове съгласно членове 5, 6, 8 и 11 от този закон, получават:

а) безплатно — необходимите за тия насаждения семена, фиданки и резници, както и съвети, упътвания, ръководства и разни печатни произведения във връзка със създаването и отглеждането на насажденията;

б) по намалени цени — торове, препарати и други подоби за борба с болести и неприятелите на насажденията;

в) заеми от Българска земеделска и кооперативна банка в размер на 50% от общата стойност на мероприятията по залесяването, като лихвите на същите заеми се изплащат с бюджетни средства на Министерството на земеделието и държавните имоти;

г) награди до 30% от действителната стойност на направени разходи за успешни засаждания.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 18. Общини, училища, читалища, водни синдикати, кооперативни сдружения и частни физически и юридически лица и др., които са получили земи за залесяване съгласно чл. 6 от този закон и не устоят по своя вина на поетите задължения или използват земите за други цели, заплащат обезщетение в размер на наема и се наказват с глоба в полза на държавното съкровище в троен размер на наема, а дадените им за залесяване земи се отнемат от комисията по чл. 4 и се дават на други, имащи право по този закон.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 18, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 19. Собственик на земи, който не изпълни задълженията си по чл. 11 на този закон, се наказва с глоба от 500—5.000 лв.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 20. Който преотстъпи, похаби, продаде или използва за други цели отпуснатите му съгласно чл. 17 безплатно или по намалени цени семена, фиданки, торове и други се наказва да заплати на държавата пазарната им стойност и глоба в петорен размер на същата.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 21. Който провежда или сече без разрешение дървета от създадените по членове 5, 6, 8 и 11 посадки, заплаща на собственика или правоползувателя стойността на причинената повреда и в полза на държавното съкровище една глоба, равна на утроеното обезщетение. Ако нарушителят е самият правоползувател, той се наказва с глоба в двоен размер. И в двата случая отсечените материали се конфискуват.“

За частични повреди на дърветата от посадки виновните се наказват с глоба от 500—2.000 лв., като се осъждат да заплатят причинените повреди.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик Димитър Марчев:** (Чете)

„Чл. 22. Който без разрешение изкорени или унищожи създадените по членове 5, 6, 8 и 11 посадки, се наказва да заплати глоба от 500—5.000 лв., както и да заплати на собственика или правоползувателя разходите за тяхното ново залесяване, независимо от наказанието по чл. 21 от този закон.“

**Председателстващ д-р Петър Кюсеианов:** Които приемат чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 23. Който пуска добитък на паша в насаждения съгласно членове 5, 6 и 8 без разрешение от ръководителя на секцията за укрепяване на пороищата и залесяването или лесничия, се наказва с глоба:

- а) за коза или яре по 50 лв. на глава;
- б) за друг дребен добитък по 20 лв. на глава;
- в) за едър добитък по 30 лв. на глава.

Освен глобата, нарушителят се наказва да заплати на собственика или на правоползувателя на създадените насаждения обезщетение за нанесените повреди.

Ако нарушителят е самият собственик или правоползувател, глобата се удвоява.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 24. Който по непредпазливост причини пожар в насажденията, създадени по членове 5, 6 и 8, се наказва по чл. 387 от наказателния закон; ако пожарът е причинен умишлено, наказва се по чл. 384 от същия закон.

Причинените от пожара вреди се заплащат от виновния.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 24, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 25. Когато нарушителят не е открит, независимо от това чия собственост са насажденията, причинената повреда се определя от комисия в състав: директорът на основното училище, или негов заместник, един общински съветник и участъковият горски стражар.

Комисията се назначава от ръководителя на секцията за укрепяване пороищата и залесяването или лесничия веднага след постъпването на акта за констатиране извършеното от неизвестния нарушител нарушение. Заповедта се изпраща без забава на съответния кмет, който е длъжен да я извести в същия ден на назначените членове на комисията. Членовете на комисията са длъжни в 7-дневен срок да определят размера на причинената повреда. При нужда комисията може да изслуша и вещи лица.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 26. Протоколът на комисията по чл. 25 може да бъде обжалван в месечен срок от връчването на преписа пред съответния съд както от потърпевшия собственик или правоползувател, така и от кмета на засегнатата община.

Съдът се произнася само по въпроса за оценката на вредата.

След влизане на протокола в законна сила определеното обезщетение се изплаща от съответната община, която го събира от населеното място, в чието землище се намира насаждението, в 3-месечен срок от постъпването в общината на писмената молба от потърпевшия.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 26, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 27. Разхвърлянето на обезщетението се извършва от бирника на общината между домакинствата (включая и това на потърпевшия, ако е местен жител) — поравно. Припадащата се сума на несъстоятелните семейства се заплаща от общината.

Бирникът на общината събира разхвърлените суми по реда за събиране на преките данъци. Събраната сума се предава срещу разписка веднага на правоимащия. Ако бирникът в 3-месечен срок от постъпване писменото искане на потърпевшите не разхвърли и видно не събере определеното обезщетение или събраната сума не предаде по принадлежност, наказва се с глоба от 500—5.000 лв. и по искане на правоимащите се осъжда от околийския съд да им заплати законната лихва за непредадената му сума до деня на заплащането ѝ.

Ако нарушителят бъде открит след изплащане обезщетението на потърпевшите, общината има право по съдебен ред да събере от него заплатеното обезщетение, законната лихва от деня на заплащането му и всички други последвали по това разноски.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 27, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 28. За нарушения по този закон и неизпълнение на нареждания във връзка с него, за които няма нарочно предвидени наказания, нарушителите — частни или длъжностни лица — се наказват с глоба от 500—5.000 лв.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 28, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 29. Когато нарушенията по членове 20, 21, 22 и 23 са извършени нощно време, глобите по тях се удвояват.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 29, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 30. Нарушенията по този закон се установяват и нарушителите се преследват и съдят по реда, определен в закона за горите — членове 173—195, а в обектите на мероприятията по водите — по закона за водните синдикати.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 30, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 31. Постановленията на лесничия, с които се налагат глоби или глоби и обезщетения до 500 лв. включително, са окончателни и не подлежат на никакво обжалване.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 31, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 32. За приложението на този закон се изработва правилник.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 32, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Марчев: (Чете)

„Чл. 33. Този закон отменява всички законоположения, които му противоречат.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема чл. 33, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Пристъпваме към точка четвърта от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за бубарството.

Тъй като комисията не е готова с доклада на законопроекта, тази точка от дневния ред се отлага.

Пристъпваме към точка пета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за прехвърляне собствеността на стопанството „Минкова махала“ от Българската земеделска и кооперативна банка на Министерството на земеделието и държавните имоти.

Понеже комисията не е готова с доклада, и тая точка от дневния ред се отлага.

Пристъпваме към точка шеста от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за учредяване на дирекция за електрификация на Северна България.

Понеже комисията не е готова с доклада, и тази точка от дневния ред се отлага.

Пристъпваме към точка седма от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за полицията на крайбрежията и пристанищата.

Тъй като комисията не е готова, разглеждането и на точка седма се отлага.

Пристъпваме към точка осма от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за облекчение материалното положение на държавните, общинските и други служители в царството.

Моля г-н докладчика да го докладва.

Докладчик д-р Петър Шишков: (Чете)

### „ЗАКОН

за изменение и допълнение на закона за облекчение материалното положение на държавните, общинските и други служители в царството

§ 1. Заглавието на поделение II се изменя така: „Облекчения за служителите в освободените през 1941 г. земи.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който г-да народни представители приемат заглавието на законопроекта и § 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Петър Шишков: (Чете)

„§ 2. В алинея първа на чл. 2 думите „Беломорската област“ се заменят с думите „освободените през 1941 г. земи“, а думите „от 1 юни 1942 г.“ се зачеркват.

След точка „б“ на същата алинея първа се прибавя следната забележка: „Служителите в освободените през 1941 г. земи, които до влизането на тази забележка в сила не са имали облагите по този член, получават тези облаги от 1 януари 1944 г.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема § 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Петър Шишков: (Чете)

„§ 3. В чл. 3 думите „в Беломорската област с тях“ се заменят с думите „При тях в освободените през 1941 г. земи.“

Председателстващ д-р Петър Кюсеианов: Който приема § 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик д-р Петър Шишков: (Чете)

„§ 4. В чл. 4 думите „Беломорската област“ се заменят с думите „освободените през 1941 г. земи“.

Алинея втора на същия чл. 4 се изменя така „Разпоредбите на този член се отнасят: за служителите в Беломорската област — от 6 април 1941 г.; за приравнените към тях служители с постановле-

ния на Министерския съвет, издадени до края на 1943 г. — от датата, предвидена в съответното постановление; а за всички останали служители, които до влизането на тази разпоредба в сила не са имали тези облаги — от 1 януари 1944 г. Това важи еднакво за щатните, надничарите и командированите служители.“

**Председателстващ д-р Петър Кьосеиванов:** Който приемат § 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

**Докладчик д-р Петър Шишков:** (Чете)

„§ 5. В чл. 5 думите „Беломорската област“ се заменят с думите „освободените през 1941 г. земи“, а забележката към същия член се отменява.“

**Председателстващ д-р Петър Кьосеиванов:** Който приемат § 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Законопроектът е приет окончателно.

Пристъпваме към точка девета от дневния ред: Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за уредба и управление на Българските държавни железници и пристанища.

Подпредседател: Д-р ПЕТЪР КЬОСЕИВАНОВ

Тъй като докладът на комисията по законопроекта не е готов, тая точка от дневния ред се отлага.

Г-да народни представители! Дневният ред за днешното заседание е изчерпан.

Преди да пристъпим към гласуването на дневния ред, трябва да ви уведомя, че съгласно правилника заседанията на Народното събрание стават всеки вторник, сряда, четвъртък и петък. За да отложим заседанието на Народното събрание за сряда, 22 декември, трябва съгласието на Народното събрание, затуй подлагам на гласуване. Който г-да народни представители са съгласни, щото следващото заседание на Народното събрание да стане в сряда, на 22 декември, 15 ч., моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

В съгласие с правителството, за сряда, 22 декември, председателството ви предлага следния дневен ред:

1. Първо четене на законопроекта за бюджета на държавата за 1944 бюджетна година — изложение на министъра на финансите.

Който г-да народни представители приемат предложения дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварям заседанието.

(Затворено в 10 ч. 45 м.)

Секретари: { СВЕТОСЛАВ СЛАВОВ  
АЛЕКСАНДЪР ЗАГОРОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ